

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 16

ביאור ע"פ יונת בחגוי הסלע וגו'

Explication du verset « Ma colombe,
dans les fentes du rocher »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/16/

1 ביאור ע"פ יונתני בחגוי הסלע וגו'

Explication du verset « Ma colombe, dans les fentes du rocher, etc. »

2 הנה כתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם. ומבואר במ"א שאינו מוכן לפי פשוטו כי מלתא דפשיטא היא

שאין ערוך מחשבותינו המלובשות בגוף לגבי מחשבתו של הקב"ה שאין לו דמות הגוף ואינו גוף ח"ו

[חס ושלום]

Or, il est écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées. » Et il est expliqué ailleurs que, selon le sens littéral, cela ne se comprend pas : car il est évident qu'il n'y a aucune comparaison entre nos pensées, qui sont investies dans un corps, et la pensée du Saint béni soit-Il, qui n'a pas de forme corporelle et n'est pas un corps, à D.ieu ne plaise.

והענין הוא כי הנה באדם הרהור דהיינו מחשבה לא עביד מידי כי הנה המחשבה נק' נהר כנודע בפי' ונהר יוצא מעדן והיינו דכמו הנהר שנובע מן מקורו והולך בתמידות לא ינוח ולא יעמוד.

Voici l'explication. Chez l'être humain, la « méditation » (hirhour), c'est-à-dire la pensée, « ne fait rien ». Car la pensée est appelée un « fleuve », comme on le sait de l'explication de « Et un fleuve sort d'Éden » ; cela signifie que, de même qu'un fleuve jaillit de sa source et coule constamment, sans se reposer ni s'arrêter,

כך המחשבה היא נובעת בתמידות ממקורה מהשכל ולא תנוח אפי' [אפילו] רגע שתמיד תשוטט מחשבת האדם באיזו דבר.

de même, la pensée jaillit constamment de sa source, l'intellect, et ne se repose pas, même un instant, car la pensée d'une personne erre sans cesse autour de quelque sujet.

3 ואעפ"כ [ואף על פי כן] לא תפעול שום פעולה מורגשת ולא תעשה רושם כלל ולא כמו הדבור והמעשה

שעושין רושם.

Et pourtant, elle ne produit aucun effet perceptible et ne laisse absolument aucune empreinte, contrairement à la parole et à l'action, qui, elles, laissent une empreinte.

כמו עד"מ כאשר ידמה אדם במחשבתו להוות ולעשות איזו מציאות שיהיה הנה מחשבתו לא תפעיל

Ainsi, par exemple, lorsqu'une personne se représente en pensée le fait de faire advenir et de créer une certaine réalité, quelle qu'elle soit, sa pensée ne la fera pas advenir.

ואף אם ידמה ויצייר בשכלו צורת המציאות אשר ברצונו להוות עכ"ז [עם כל זה] והיה כלא היה עד יפעל ויצא לפועל ע"י כח המעשה דוקא או ע"י הדבור שמצוה לאחרים לעשות.

Et même si elle se représente et dépeint dans son esprit la forme de la réalité qu'elle souhaite faire advenir, elle n'en reste pas moins comme si elle n'avait jamais existé, jusqu'à ce qu'elle soit produite et concrètement réalisée par le pouvoir de l'action précisément, ou par la parole, lorsqu'elle ordonne à d'autres de la réaliser.

ונמצא המחשבה אין לה כח לפעול ולעשות כמו הדבור והמעשה שעיקר הפעולה אינה אלא ע"י המעשה דייקא או הדבור

Il apparaît donc que la pensée n'a pas le pouvoir de produire un effet et de créer, contrairement à la parole et à l'action ; car l'effet ne se produit essentiellement que par l'action précisément, ou par la parole.

(וזהו דהרהור לא עביד מידי שהמחשבה היא בחינת אין לגבי הדבור והמעשה שהם היש והעיקר וכדלקמן).

(Tel est le sens de l'affirmation selon laquelle « la pensée ne fait rien » : la pensée est du côté du « néant » (ayin) par rapport à la parole et à l'action, qui sont le « quelque chose » (yech) et l'essentiel, comme nous l'expliquerons plus loin.)

ואין כן למעלה במחשבתו ית' שהמחשבה דייקא היא תפעיל (והיא היש) כי כאשר עלה במחשבתו ורצונו להוות ולהאציל האצילות

Mais il n'en va pas ainsi en haut, dans Sa pensée, béni soit-Il : c'est précisément la pensée qui produit l'effet (et qui est le « quelque chose »). Car lorsque Sa pensée et Sa volonté conçoivent de faire advenir et d'émaner le Monde d'Atsilout (Émanation),

הנה אז נאצל ונתהווה ממש על ידי מחשבה זו כו' וכמ"ש כ"ז [כל זה] בפרדס (שער הצחצחות פ"ג [פרק ג'])
alors celui-ci fut effectivement émané et amené à l'existence par cette pensée, etc., comme tout cela est écrit dans le Pardes (Sha'ar HaTzachtzachos, chapitre 3).

ועמ"ש מזה גם כן בד"ה תקעו בחדש ואדרבה שם נהפוך הוא שהתהוות המציאות שע"י מחשבה הוא הרבה גבוה במעלה ומדרגה מהמציאות שנתהווה על ידי הדבור.

Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Sonnez au mois nouveau ». Bien au contraire, là-bas, c'est l'inverse : l'existence qui advient par la pensée est d'une qualité et d'un degré bien supérieurs à l'existence qui advient par la parole.

שהרי ידוע מענין צופה ומביט עד סוף כל הדורות במחשבה אחת. ששם הוא למעלה מבחי' גדר זמן.

Car il est connu, à propos de [Son] « regard qui contemple jusqu'à la fin de toutes les générations » en une seule pensée, que, là, Il se situe au-delà des limites du temps.

4 וכמ"ש בזהר שבמחשבה אחת נבראו כל העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] וגם תח"ה [תחיית המתים]

ואלף השביעי וכל העליות הכל נכלל במחשבה זו שממנה התהוותם

Comme il est écrit dans le Zohar, tous les mondes — Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya — furent créés en une seule pensée, ainsi que la Résurrection des morts, le septième millénaire et toutes les élévations ; tout est inclus dans cette pensée, de laquelle ils sont issus.

אך כשבא השפע בבחי' הדבור הוא שנתצמצם האור בבחינת מיעוט אחר מיעוט ובבחי' התחלקות עד ששם נעשה ונתהווה בחינת זמן להיות שנים וחדשים וימים כו'

Mais lorsque le flux (shefa) parvient au niveau de la parole, c'est alors que la lumière se contracte, par diminutions successives et par divisions, jusqu'à ce que s'y forme et advienne la notion de temps, avec les années, les mois, les jours, etc.

וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ז [פרק ז'] שהתהוות הזמן הוא רק מבחי' מלכות שהוא דבור העליון אבל בבחי' המדות דאצילות שלמעלה מהדבור כתיב כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול.

Comme il est écrit dans Sefer Shel Beinonim [le Tanya], partie II, chapitre 7, l'avènement du temps provient uniquement du niveau de Mal'hout, qui est la parole supérieure. Mais, au niveau des attributs émotionnels (midot) d'Atsilout, qui se situent au-dessus de la parole, il est écrit : « Car mille ans sont à Tes yeux comme le jour d'hier » ;

שכולל אלף שנים ביום א' עד שבמחשבה עילאה הוא למעלה מהזמן הנ"ל גם כן שהרי צופה ומביט עד סוף כל הדורות במחשבה וסקירה אחת (ועמ"ש מזה בפ' בראשית בד"ה צאינה וראינה כו' לבבתי כו' ע"ש)

ce qui inclut mille ans en un seul jour ; tandis que la pensée supérieure se situe au-dessus même de ce temps évoqué plus haut, car Il observe et embrasse du regard la fin de toutes les générations en une seule pensée et un seul regard. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha Beré-chit, dans le discours commençant par « Sortez et contemplez... », à propos de « Tu m'as ravi le cœur... » ; voir là-bas.)

נמצא מוכן מזה שלמעלה עיקר ההתהוות הוא מבחי' המחשבה דייקא עד שגם כל מציאות כשעלה במחשבה ונתהווה שם עי"ז

Il ressort de là que, dans les mondes supérieurs, l'avènement essentiel procède précisément du niveau de la pensée ; si bien que tout existant, lorsqu'il s'éleva dans la pensée et y advint par cela même,

הנה יש בו חיות ואור יותר הרבה מכמו שהוא מהותו ועצמותו כשנמשך אח"כ למטה עי"י הדבור כו' להתהוות בבי"ע.

possède en lui bien davantage de force vitale et de lumière que dans son être et son essence mêmes, lorsqu'il est ensuite attiré vers le bas par la parole, etc., pour advenir en Béria, Yetsira et Assiya.

שהרי מה שנמשך ונתהווה על ידי הדבור ירד ונמשך תחת הזמן ממש משא"כ מה שהוא בבחינת מחשבה הוא למעלה מזה כו'.

Car ce qui est attiré vers le bas et advient par la parole est véritablement descendu et s'est trouvé soumis au temps ; tandis que ce qui se trouve au niveau de la pensée est au-dessus de cela, etc.

5 ועמ"ש בפי' מקץ בד"ה נר חנוכה כו' כדי שתהא מזוזה דלשם נתבאר ג"כ ענין זה איך שעיקר ההתהוות הוא עי"י כל אשר חפץ ה' עשה. ומה שהיה צ"ל מאמר ודבור כדי שיהיה בחינת יש כו' ע"ש.

Et voyez ce qui est écrit dans la paracha de Mikets, dans le maamar qui commence par «La lampe de 'Hanouka, etc., afin que la mezouza soit», car cette question y est également expliquée : comment l'essentiel de la venue à l'existence s'opère par «Tout ce que D.ieu désire, Il le fait»; et pourquoi il a fallu une parole (maamar) et un discours, afin qu'il y ait le niveau du «quelque chose» (yech), etc. Voyez là-bas.

6 וזהו כי לא מחשבותי מחשבותיכם שכאדם גשמי נראה מחשבתו נחשבת לאין שלא יומשך ממנה שום התהוות מחמת דקותה. ומה שהולך ומתעבה לבחינת הדבור ומעשה נחשב יותר ליש שמהם יומשך התהוות דבר.

Et voici [le sens de] «Car Mes pensées ne sont pas vos pensées». Chez un être humain matériel, sa pensée est considérée comme «rien», puisqu'aucun devenir n'en procède, en raison de sa subtilité ; tandis que ce qui poursuit son cours et s'épaissit, jusqu'au niveau de la parole et de l'action, est considéré davantage comme une «chose», car c'est d'elles que procède le devenir d'une chose.

אבל מדת הקב"ה אינו כן שהוא ית' הסוכ"ע הוא היש ואין בלתו ומה שהולך ומתפשט יותר בעולמות עליונים ותחתונים הוא נחשב יותר לאין

Mais il n'en va pas ainsi pour le Saint béni soit-Il: Lui, béni soit-Il, [qui est] la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), est la « chose », et nul n'existe hormis Lui; tout ce qui se déploie et s'étend davantage dans les mondes supérieurs et inférieurs est, lui, considéré davantage comme « rien »,

כי הכל בטל נגדו וכולא קמיה כלא לחשיב לכן כמ"כ [כמו כן] בענין מחשבה ודבור שלו ית' שהם הארות והתפשטות אלקותו ית'

car tout est annulé devant Lui, et « tout devant Lui est considéré comme rien ». De même, donc, en ce qui concerne Sa pensée et Sa parole, béni soit-Il, qui sont des rayonnements et des déploiements de Sa divinité, béni soit-Il :

הנה המחשבה הוא בחינת יש וע"ז נאמר להנחיל אוהבי יש וממנה עיקר ההתהוות עד שהדבור נחשב לבחי' אין וכלא חשיב לגבי מחשבה זו כו' ועיין מ, ש מזה במ"א ע"פ ויהי קול מעל לרקיע

la pensée est le niveau de la « chose » (yech), et c'est à ce sujet qu'il est dit: « Faire hériter le yech à ceux qui M'aiment »; c'est d'elle que procède le principal du devenir, au point que la parole est considérée comme le niveau du « rien » et comme rien par rapport à cette pensée, etc. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet ailleurs, sur le verset: « Et il y eut une voix au-dessus du firmament. »

(ועמ"ש עוד במ"א בענין מ"ש כל אשר חפץ ה' עשה וכתוב בדבר ה' שמים נעשו ושם נת' [נתבאר] ג"כ דעיקר ההתהוות הוא מבחינת חפץ' [חפצו] ורצונו העליון והוא בחי' מחשבה הנ"ל. בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות בד"ה להבין ההפרש כו'):

(Voir aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet de ce qui est dit: « Tout ce que D.ieu désira, Il le fit », alors qu'il est écrit: « Par la parole de D.ieu les cieux furent faits »; il y est également expliqué que le principal du devenir provient du niveau de Son désir et de Sa volonté suprême, qui est le niveau de la pensée mentionné plus haut: dans l'explication sur le verset « Qu'on apporte un vêtement royal », dans le discours commençant par « Pour comprendre la différence, etc. »)

7 ב והנה ישראל עלו במחשבה הנ"ל והוא הנק' מחשבה הקדומה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בבראשית רבה פ"א מחשבתן של ישראל קדמה לכולן.

2. Or, Israël s'éleva dans la pensée mentionnée plus haut, appelée pensée primordiale (machchava hakédouma), comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie, dans Bereshit Rabba, chap. 1: « La pensée d'Israël précéda toutes les autres. »

והענין כי תכלית הבריאה והתורה והמצות הוא להיות לו ית' דירה בתחתונים דהיינו שיהי' [שיהיה] גילוי אור א"ס ב"ה למטה דייקא.

L'explication est la suivante: le but de la création, ainsi que de la Torah et des mitsvot, est qu'il y ait pour Lui, béni soit-Il, une demeure dans les mondes inférieurs (dirah betachtonim); c'est-à-dire que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se révèle précisément ici-bas.

ולא בשביל הגילוי באצילות כי הרי באצילות בלאו הכי נמי איהו וגרמוהי חד בחי' ביטול כו'.

Et non pas pour que la révélation ait lieu en Atsilout, car en Atsilout, même indépendamment de cela, « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmohi) sont un: c'est le niveau de l'annulation de soi (bitoul), etc.

אמנם ב"ע שהם יש ודבר נפרד וע"י תורה ומצות ממשיכים בהם ג"כ בחי' דירה והשראת אור א"ס

Mais Béria, Yetsira et Assiya sont un « quelque chose » (yech), une entité distincte; et, par la Torah et les mitsvot, on y attire également le niveau d'une demeure et le repos de la Lumière infinie,

כמו באצילות זהו תכלית הבריאה (וכענין צחוק עשה לי אלקים כו' ועמ"ש בד"ה ששים המה מלכות בענין אור זרוע כו' ועמ"ש בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ובד"ה לא הביט און ביעקב).

comme en Atsilout. Tel est le but de la création. (Et [c'est] comme dans le verset: « D.ieu m'a donné le rire, etc. » Et voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Soixante reines », à propos de « La lumière est semée, etc. » Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset « Car comme les nouveaux cieux », et dans le discours commençant par « Il n'a pas vu d'iniquité en Jacob ».)

ואיך נעשה זה על ידי התורה ומצות הענין כי רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם רמ"ח אברים דמלכא פי' אברים היינו

Comment cela s'accomplit-il par la Torah et les mitsvot? L'explication est que les 248 commandements positifs sont les « 248 membres du Roi ». Le sens du terme « membres » est le suivant:

כמו עד"מ על ידי האבר נמשך ומתגלה אור וחיות מהנפש כח הראיה בעין כו' כך למעלה ע"י ע"ס [עשר ספירות] דאצילות נמשך ומתגלה אור א"ס ב"ה ממש.

De même, à titre d'analogie, par l'intermédiaire d'un membre, la lumière et la force vitale de l'âme sont attirées et révélées, [comme] la faculté de voir dans l'œil, etc.; de même, en haut, par les Dix Séfirot d'Atsilout, la Lumière infinie elle-même, béni soit-Il, est attirée et révélée.

וזהו ענין איהו וחיוהי וגרמוהי חד ולכן הם הנקראים רמ"ח אברים דמלכא. והן הן ג"כ המצות

Tel est le sens de «Lui, Ses forces vitales et Ses réceptacles sont un»; c'est pourquoi on les appelle les «248 membres du Roi». Et ce sont également ces mêmes éléments qui constituent les mitsvot,

כי תפילין הם המשכות אור א"ס בחכמה בינה דעת כו' צדקה וגמ"ח [וגמילות חסדים] בחי' חסד כו'

car les tefillin font descendre la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans 'Hokhma (sagesse), Bina (compréhension) et Daat (connaissance), etc. ; la tsedaka et les actes de bonté (gemilout 'hassadim) [sont] le niveau de 'Hessed (bonté), etc.

וחשבון רמ"ח אברים ורמ"ח מ"ע [מצות עשה] היינו לפי שז"א הוא בעל ט"ס [ט' ספירות] (כמ"ש במ"א בד"ה אלפי שנאן בפי יתרו ועיין בזהר נח דס"ה א' ובע"ח [ובעץ חיים] שער א"א פ"ב [פרק ב']

Et le compte des 248 membres et des 248 commandements positifs s'explique par le fait que Zeir Anpin possède neuf Séfirot (comme il est écrit ailleurs, dans le discours qui commence par «Les milliers de shinan», dans la paracha Yitro ; voir aussi le Zohar, Noa'h, page 65a, et Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapitre 2) :

חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד] וכל א' כלולה מטי' הרי ט' פעמים ט' עולה פ"א וכל בחינה יש בה ג' כלים ראש תוך סוף הרי רמ"ג וה"ח [והי' חסדים] המגדילים הרי רמ"ח.

'Hokhma, Bina et Daat ; 'Hessed, Guevoura et Tiferet ; Netsa'h, Hod et Yessod. Chacune est composée de neuf : neuf fois neuf font donc 81. Et chaque aspect comporte trois réceptacles — la tête, le milieu et la fin —, soit 243. Et les cinq 'Hassadim qui l'agrandissent [portent le total] à 248.

והנה ענין מתן תורה שהוא התלבשות המצות עליונים רמ"ח אברין דמלכא מה שהקב"ה מניח תפילין כו' במצות גשמיות תפילין בקלף ודיו וציצית בצמר וכן סוכה ולולב כו'

Or, le don de la Torah consiste en l'habillement des mitsvot supérieures, les 248 membres du Roi — [comme lorsque] le Saint béni soit-Il met les tefillin, etc. — dans des mitsvot matérielles : les tefillin en parchemin et à l'encre, les tsitsit en laine, ainsi que la souka et le loulav, etc.,

ושאר כל המצות היינו שעל ידי קיום המצוה בגשמיות ממשיכים אור א"ס ב"ה המתגלה ברמ"ח אברים דמלכא שיתגלה למטה ממש בעשיה היינו על ידי תפילין ממשיכים בחינת חכמה

ainsi que toutes les autres mitsvot. C'est-à-dire que, par l'accomplissement matériel de la mitsva, on fait descendre la Lumière infinie, béni soit-Il, qui se révèle dans les 248 membres du Roi, afin qu'elle se révèle réellement ici-bas, dans Assiya : ainsi, par les tefillin, on fait descendre le niveau de 'Hokhma,

ועל ידי צדקה בחינת חסד כו' עד שיד האדם הנותן צדקה תהיה בחי' כלי לגילוי אלקותו ית' כמו שחסד דרועא ימינא שבאצילות הוא כלי לגילוי אור א"ס דאיהו וגרמוהי חד.

et, par la tsedaka, le niveau de 'Hessed, etc., jusqu'à ce que la main de celui qui donne la tsedaka devienne un réceptacle pour la révélation de Sa divinité, béni soit-Il, tout comme 'Hessed, le « bras droit », dans Atsilout, est un réceptacle pour la révélation de la Lumière infinie, car « Lui et Ses réceptacles sont un ».

כך יהיה גילוי זה ממש כבי"ע וזהו ענין דירה בתחתונים שנעשה על ידי קיום התורה ומצות שהן רמ"ח אברין דמלכא הנקרא ז"א דאצילות שעיי"ז יומשך גילוי זה שבאצילות גם בעשייה ממש

Ainsi, cette même révélation se produira dans Béria, Yetsira et Assiya. Tel est le sens d'une demeure dans les mondes inférieurs, édifiée par l'accomplissement de la Torah et des mitsvot, qui sont les 248 membres du Roi, appelé Zeir Anpin d'Atsilout : grâce à cela, cette révélation qui se trouve dans Atsilout sera également attirée jusque dans Assiya même.

(וכמ"ש מזה בד"ה משה ידבר בפ' יתרו ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית בפ' שלח בפ"י וזכרתם את כל מצות כו' ע"ש).

(Comme il est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Moché parlait », dans la paracha Yitro ; voir aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Et il y aura pour vous des tsit-sit », dans la paracha Chela'h, au sujet du sens de « Vous vous souviendrez de tous les commandements, etc. » ; voir là-bas.)

אך איך יהיה התקשרות האצילות עם העשיה גשמיות והרי אין ערוך זה לזה ואיך יומשך על ידי המצות מעשיות גילוי האצילות עליון כו'.

Mais comment peut-il y avoir un lien entre Atsilout et l'Assiya physique, alors qu'ils sont sans commune mesure ? Et comment la révélation de l'Atsilout supérieur peut-elle être attirée vers le bas par les mitsvot pratiques, etc. ?

אך הענין הוא מפני שישראל עלו במחשבה הקדומה ומפני זה כשישראל עושין המצות הם ממשיכים ומקשרין האצילות הרוחני בעשייה הגשמיות.

Mais voici l'explication : c'est parce qu'Israël s'est élevé dans la pensée primordiale ; c'est pourquoi, lorsque les Juifs accomplissent les mitsvot, ils attirent vers le bas l'Atsilout spirituel et le relient à l'Assiya physique.

לפי שבחינת מחשבה הקדומה הוא מבחינת סוכ"ע דאצילות ועשייה שוין נגד בחי' זו כי היא כוללת כולן יחד שהוא בחינת א"ק [אדם קדמון] שהוא כתר הכללי דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה].

Car le niveau de la pensée primordiale relève de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), devant laquelle Atsilout et Assiya sont égaux, puisqu'elle les inclut tous ensemble. C'est le niveau d'Adam Kadmon, qui est le Kéter général (la Couronne) d'Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya.

8 ולכן אצילות ועשייה שוין לגבי בחינה זו ועמ"ש מזה בד"ה למנצח על השמינית כו' ולכן יכול לקשר ולחבר האציק עם העשייה אע"פ [אף על פי] שהם רחוקים זה מזה בתכלית.

Ainsi, Atsilout et Assiya sont égaux par rapport à ce niveau (voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Pour le chef de chœur, sur le huitième, etc. ») ; c'est pourquoi l'on peut lier et unir Atsilout à Assiya, bien qu'ils soient infiniment éloignés l'un de l'autre.

ויוכן זה ג"כ עד"מ באדם דהנה אנו רואים באור וחיות הנפש המלוכש באברי הגוף שבכל אבר מלוכש כח פרטי

Cela se comprendra également au moyen d'une analogie tirée de l'être humain. Nous voyons en effet que, dans la lumière et la force vitale de l'âme investies dans les membres du corps, une faculté particulière est investie dans chaque membre,

כמו ראייה שמיעה ריח טעם ודבור שכח הראיה מלוכש בעין וכח השמיעה באזן כו' כל א' הוא בחינה ומדרגה בפ"ע [בפני עצמו].

telles que la vue, l'ouïe, l'odorat, le goût et la parole : la faculté de voir est investie dans l'œil, et celle d'entendre dans l'oreille, etc. ; chacune constitue un aspect et un niveau distincts.

אבל המחשבה הנה מקושרים ואחוזים בה כל האברים והכחות שבהן מהראש עד צפורן הרגל שהרי ירגיש במחשבתו כל הנפעל ברמ"ח אברים

Mais pour ce qui est de la pensée, tous les membres et les facultés qui s'y trouvent, de la tête jusqu'à l'ongle du pied, lui sont liés et rattachés ; car l'homme perçoit par sa pensée tout ce qui se passe dans les 248 membres,

וגם כל האיברים בטלים למחשבתו והיא מושלת על כולן וגם היא שורה בכולן ומקפת אותן.

et tous les membres s'annulent également devant sa pensée, qui les gouverne tous ; elle réside aussi en eux tous et les englobe.

שהרי מיד כשעולה במחשבתו לנענע רגלו תומ"י [תכף ומיד] תתנענע הרגל בלי שום שהיית זמן כו' (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה להבין מפני מה יו"ט [יום טוב] דפסח הוא כיום שנעשה בו נס. ובביאור ע"פ ויקח קרח כו').

car dès que l'idée de remuer le pied lui vient à l'esprit, aussitôt le pied bouge, sans le moindre délai, etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet ailleurs, dans le discours commençant par «Pour comprendre pourquoi la fête de Pessa'h tombe le jour où le miracle eut lieu», ainsi que dans l'explication sur le verset «Et Kora'h prit, etc.».)

והנמשל מזה למעלה דהשתלשלות העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כל בחינה הוא פרט בפ"ע [בפני עצמו] וע"כ בין אצילות לבריאה יש פרסא כו'

Et voici ce que cela nous enseigne au sujet des mondes supérieurs : dans l'enchaînement descendant des mondes d'Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya, chaque niveau est un élément particulier distinct ; c'est pourquoi il y a une parsa entre Atsilout et Béria, etc.,

והוא כמשל כח הראיה בעין שהוא מובדל מכח ההילוך שברגל וגם יש פרסא מפסקת בין אברי הנשימה לאברי המזון דהיינו חצר הכבד כו'

et cela ressemble à l'exemple de la faculté de voir dans l'œil, qui est distincte de la faculté de marcher dans le pied ; il y a également une cloison qui sépare les organes de la respiration des organes de la nutrition, à savoir le diaphragme ('hatsar hakaved), etc.

אבל בחינת מחשבה הקדומה היא כוללת כולן יחד ולכן רגלי א"ק [אדם קדמון] נמשכים גם בעשייה ואין הפרסא חוצצת בפניו כו'

Mais le niveau de la pensée primordiale les inclut tous ensemble. C'est pourquoi les pieds d'Adam Kadmon s'étendent aussi jusqu'en Assiya, et la séparation ne lui fait pas obstacle, etc.

וע"כ נש"י [נשמות ישראל] שעלו במחשבה זו יש להם הכח לקשר ולחבר האצילות עם העשייה ע"י התורה ומצות להמשיך בחינת רמ"ח אברים דמלכא בעשייה ממש כנ"ל.

C'est pourquoi les âmes d'Israël, qui se sont élevées dans cette pensée, ont le pouvoir de lier et d'unir Atsilout à Assiya par la Torah et les mitsvot, afin d'attirer le niveau des 248 membres du Roi jusque dans Assiya même, comme mentionné plus haut.

ועמ"ש ע"פ ויהי קול מעל לרקיע ולכן נאמר בכל התורה דבר אל בניי [בני ישראל] כו' צו את בניי [בני ישראל] כו'

Et voyez ce qui est écrit sur le verset « Il y eut une voix au-dessus du firmament ». C'est pourquoi il est dit dans toute la Torah : « Parle aux enfants d'Israël, etc. », « Ordonne aux enfants d'Israël, etc. »

(ומזה יובן שרש ענין המבואר במ"א בד"ה זכור את יום השבת לקדשו בענין זכור ושמור בדבור אחד נאמרו כו' ע"ש

(On comprendra par là la racine de la question expliquée ailleurs, dans le discours commençant par « Souviens-toi du jour du Chabbat pour le sanctifier », au sujet de « Souviens-toi » et « Garde » qui furent prononcés en une seule parole, etc. ; voir là-bas.

והיינו על ידי גילוי בחינת כתר שהוא בחינת א"ק [אדם קדמון] שכולל אפילו אצילות ועשייה יחד ממש כנ"ל ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה הנ"ל שבפרשה בראשית בענין אשר לשלמה כו' גם בד"ה שיר השירים אשר לשלמה ובד"ה שחורה כו'

Cela se fait par la révélation du niveau de Kéter, qui est le niveau d'Adam Kadmon, lequel inclut réellement ensemble même Atsilout et Assiya, comme mentionné plus haut. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Sortez et contemplez », mentionné plus haut, dans la paracha Béréchit, au sujet de « qui est à Chlomo, etc. » ; ainsi que dans le discours commençant par « Le Cantique des Cantiques, qui est à Chlomo », et dans celui commençant par « Je suis noire, etc. »,

בענין כיריעות שלמה עוד נתבאר כהאי גוונא גבי קריעת ים סוף שלהיות הפך ים שהוא עלמא דאתכסא ליבשה עלמא דאתגליא הוא על ידי המשכה מבחינה הגבוה משניהם דים ויבשה שוין שם כו' ועד"ז הוא כאן):

au sujet de « comme les tentures de Chlomo ». Cela a aussi été expliqué dans le même sens à propos de la scission de la mer des Joncs : pour transformer la mer, le monde caché (alma de'iskasya), en terre sèche, le monde révélé (alma de'isgalya), il faut attirer un niveau plus élevé que l'un et l'autre, car là-bas la mer et la terre sèche sont égales, etc. Il en va de même ici.)

9 וזהו ותורה שם בישראל שמהם נמשכת התורה כי התורה היא ח, ע דאצילות. וח"ע [וחכמה עילאה] היא ראשית הגילוי שבאצילות חח"ן [חכמה חסד נצח] קו ימין כו'

Et c'est là [le sens de] « Il a placé la Torah en Israël » : la Torah est attirée d'eux. Car la Torah est la 'Hokhma supérieure (Hokhma Ila'a) d'Atsilout ; et la 'Hokhma supérieure est le commencement du dévoilement en Atsilout, [la ligne de] 'Hokhma, 'Hessed et Netsa'h, la ligne de droite, etc.

והיא מקור רמ"ח אברים דז"א כו' והיא מקבלת ונמשכת מבחי"א"ק [אדם קדמון] כו' וזהו בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית.

et elle est la source des 248 membres du Zeir Anpin, etc. ; elle reçoit du niveau d'Adam Kadmon et en est attirée, etc. Et c'est là [le sens de] «Beréchit: pour Israël, qui sont appelés "premier" (réchit).»

היינו בחינת ראשית שבישראל שהוא שרשן במחשבה הקדומה שבחינה זו נקרא ראשית שע"ז אמרו מחשבתן של ישראל קדמה לכל שכדי להיות גילוי זה בנשמה המלובשת בגוף הוא ע"י התורה.

C'est-à-dire le niveau de «premier» en Israël: leur racine dans la pensée primordiale, car ce niveau est appelé «premier». C'est à ce sujet qu'ils ont dit: «La pensée d'Israël a précédé tout le reste.» Pour que ce dévoilement se produise dans l'âme revêtue du corps, il faut passer par la Torah.

כי הנה בישראל יש ב' בחי'. הא' מציאותן ושרשן במחשבה הקדומה ונקרא ישראל דלעילא והוא חלק הנשמה שלמעלה מהתלבשות בגוף אלא בחינת מקיף כו'.

Car, en Israël, il y a deux niveaux. Le premier est leur existence et leur racine dans la pensée primordiale ; il est appelé Israël d'en haut (Yisrael dele'ila). C'est la partie de l'âme qui est au-dessus du revêtement dans le corps, mais qui se trouve au niveau d'une lumière englobante (makif), etc.

10 והב' הוא הנקי ישראל זוטא וכנסת ישראל היינו מקור הנשמה המתפשטת ומתלבשת בגוף. ומקור זה הוא בחי' מלכות דאצילות ונקי ג"כ אימא תתאה ומטרוניתא

Et le second est ce que l'on appelle Israël inférieur (Yisrael zouta) et la Congrégation d'Israël (Knesset Israël), c'est-à-dire la source de l'âme qui s'étend et s'enveloppe dans le corps. Cette source est le niveau de Mal'hout d'Atsilout ; elle est également appelée Imma inférieure (Imma ta'ta'a) et Matronita.

והנה בחינת מלכות דאצילות היא סופא דכל דרגין וכדי שיומשך בה האור מבחינת כתר שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון] מחשבה הקדומה הוא ע"י ח"ע [חכמה עילאה] שהיא התורה כו'

Or, le niveau de Mal'hout d'Atsilout est « la fin de tous les degrés » (sofa de'hol dargin) ; pour que la lumière y soit attirée depuis le niveau de Kéter, qui est le niveau d'Adam Kadmon, la pensée primordiale, il faut passer par la 'Hokhma supérieure, qui est la Torah, etc.

וע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא כו' וזהו אל תקרי בניך אלא בוניך שנש"י [שנשמות ישראל] שהם בניך דבחינת מלכות דאצילות

C'est à ce sujet qu'ils ont dit : « Israël est lié à la Torah, etc. » Et c'est là [le sens de] : « Ne lis pas "tes enfants" (banayikh), mais "tes bâtisseurs" (bonayikh) » : les âmes d'Israël, qui sont « tes enfants », [les enfants] du niveau de Mal'hout d'Atsilout,

שהרי ממנה לוקחה חלק הנשמה המתפשטת בגוף הם ג"כ בוניך דבחינת מלכות דאצילות והארה שממנה המלובשת בגוף

puisque la partie de l'âme qui s'étend dans le corps a été prise d'elle, sont aussi ses « bâtisseurs », [les bâtisseurs] du niveau de Mal'hout d'Atsilout et du rayonnement qui en émane et s'enveloppe dans le corps.

והיינו מצד שרשן במחשבה הקדומה שע"ז ותורה שם בישראל והם העושים התורה וממשיכים הגילוי בבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ומח"ע [ומחכמה עילאה] במלי דאצילות כו'

Cela tient à leur racine dans la pensée primordiale, par laquelle « Il a placé la Torah en Israël » ; ce sont eux qui accomplissent la Torah et attirent la révélation dans le niveau de la 'Hokhma supérieure, puis de la 'Hokhma supérieure dans Mal'hout d'Atsilout, etc.

ולכן בחי' בוניך היינו דוקא ע"י עסק התורה וכדכתיב בחכמה יבנה בית והיינו שכדי להיות ההמשכה מבחי' מחשבה הקדומה הנ"ל במלי דאצילות הוא ע"י התורה דייקא שהיא בחי' חכמה עילאה כו'

C'est pourquoi le niveau de « tes bâtisseurs » ne s'obtient que par l'étude de la Torah, comme il est écrit : « Par la sagesse, une maison est bâtie » ; autrement dit, pour que l'influx descende du niveau de la pensée primordiale mentionnée plus haut dans Mal'hout d'Atsilout, il faut précisément passer par la Torah, qui est le niveau de la 'Hokhma supérieure, etc.

(ועמ"ש בד"ה באתי לגני וידבר כו' אנכי כו' אשר הוצאתיך מארץ מצרים ועמ"ש בד"ה ויאכילך את המן גבי ברכת הארץ שצריך שיזכיר בה ברית ותורה. וכדברים האלה מבואר ג"כ בזהר בפ' ויחי)

(Voyez ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Je suis venu dans mon jardin », ainsi que dans celui qui commence par « Et [D.ieu] parla, etc. : Je suis, etc., qui t'ai fait sortir du pays d'Égypte » ; voyez également ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Il t'a nourri de la manne », au sujet de la bénédiction pour la terre, dans laquelle il faut mentionner l'alliance et la Torah. Des explications semblables se trouvent aussi dans le Zohar, dans la paracha Vayé'hi.)

(דרמ"ה סע"א [סוף עמוד א]) תלת נשמתין אינון כו' ע"ש ועיין מ"ש עוד מענין ב' בחי' הנ"ל שיש בהנשמה ע"פ כי תצא כו' גיב ויברא אלקים את האדם בצלמו כו':

(p. 245, fin du côté a) : « Il y a trois âmes, etc. » ; voyez là-bas. Voyez également ce qui est écrit plus loin au sujet des deux niveaux mentionnés plus haut qui se trouvent dans l'âme, à propos du verset « Lorsque tu sortiras, etc. », concernant « Et D.ieu créa l'homme à Son image, etc. »

11 ג וזהו ענין רעיתי יפתי. רעיתי הוא ע"י עסק התורה לכו לחמו בלחמי כמו מזון עדי"מ הוא מקשר ומחבר חיות הנשמה להתפשט בתוך הגוף כו' כך ע"י התורה נמשך התלבשות אור א"ד ב"ה בחכמה עילאה כו'

3. Tel est le sens de «ma bien-aimée (ra'ayasi), ma belle (yafasi)». «Ma bien-aimée» désigne ce qui s'accomplit par l'étude de la Torah : «Venez, mangez de mon pain». De même que la nourriture, à titre d'analogie, relie et unit la force vitale de l'âme afin qu'elle se répande dans le corps, etc., de même, par la Torah, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est attirée pour se revêtir dans la 'Hokhma supérieure, etc.

וביאור ענין יפתי שהם המצות שנקראו לבושים כענין יביאו לבוש מלכות כו' וזהו יפתי שעושה בחי' לבושים יפים כו' משא"כ בחינת אלביש שמים קדרות כו'

Et voici l'explication de «ma belle» : il s'agit des mitsvot, qui sont appelées des vêtements, comme dans «Qu'on apporte un vêtement royal, etc.». Tel est le sens de «ma belle» : elle confectionne de beaux vêtements, etc., contrairement au niveau de «Je revêts les cieux de noirceur, etc.».

והענין הוא כי מבחי' כתר שהוא ארך אפים מאריך אף כו' כי קמיה כחשכה כאורה כו'

Voici l'explication : du niveau de Kéter, qui est «longanimité» (ére'h apayim), qui diffère la colère, etc., car devant Lui «l'obscurité est comme la lumière, etc.».

א"כ גם החיצונים יוכלו לקבל יניקה כי שממית בידים תתפש כו' וכענין שאמר אברהם לו ישמעאל כו' alors les forces extérieures pourraient, elles aussi, recevoir une vitalité, car «l'araignée (semamis) se saisit de ses mains, etc.», et cela ressemble à ce qu'Avraham a dit : «Si seulement Yichmaël pouvait vivre devant Toi, etc.»

(ועמ"ש סד"ה מצה זו וכד"ה ויאבק וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ וישלח כי א"ק [אדם קדמון] הוא ראשון המקבל שפע מא"ס והנה דע כי נשתלשל ממנו ניצוץ אי נחלק לבי מוח וקליפה כו' ע"ש).

(Voyez ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Cette matsa », ainsi que dans le discours commençant par « Et un homme lutta » ; voyez aussi le Likkutei Torah [de l'Arizal], à la fin de la paracha Vayichla'h, où il est expliqué qu'Adam Kadmon est le premier à recevoir le flux de l'Infini (Ein Sof). Sachez qu'une étincelle unique en est descendue et s'est divisée en deux : un noyau (moa'h) et une écorce (kelipa), etc. Voyez là-bas.)

ולכן כדי שיומשך השפע רק לסטרא דקדטשה ולא לחיצונים זהו ע"י מעשה המצות שמהם נמשך בחינת לבוש מלכות

Ainsi, pour que le flux soit attiré uniquement vers le côté de la sainteté, et non vers les forces extérieures, cela s'accomplit par la pratique des mitsvot, dont émane le niveau du vêtement royal,

שהוא הלבוש היפה שכשנמשך ע"י לבוש זה שממעשה המצות נמשך רק בטרא דקדושה כו' המקבלים עליהם עול מלכות שמים כו'

qui est le beau vêtement : lorsque [le flux] est attiré par ce vêtement issu de la pratique des mitsvot, il ne l'est que vers le côté de la sainteté, etc., vers ceux qui acceptent sur eux le joug de la royauté du Ciel, etc.

וכמו הלבוש שמגין על האדם להצילו מהשרב והגשמים כך לבוש הנ"ל הוא המגין מיניקת החיצונים כו' ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו

De même qu'un vêtement protège une personne et la préserve de la chaleur et de la pluie, le vêtement mentionné plus haut protège contre la vitalité que puisent les forces extérieures, etc. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Quiconque dit : « Je n'ai que la Torah », n'a même pas la Torah, »

אלא תורה וגמ"ח [וגמילות חסדים] לפי שעל ידי המצות דוקא נמשך לבוש הנ"ל משא"כ בתורה לבד הרי לפעמים נאמר אלביש שמים קדרות שמים אש ומים רצוא ושוב הוא בחינת תורה מימינו אש דת כו'

mais plutôt la Torah et les actes de bonté (guémilout 'hassadim) » ; car c'est précisément par les mitsvot que se forme le vêtement mentionné plus haut, tandis qu'avec la Torah seule, il est parfois dit : « Je revêts les cieux de ténèbres. » Les cieux (chamayim) sont le feu et l'eau (ech oumayim), « courant et revenant » (ratso vachov) ; c'est le niveau de la Torah, « de Sa droite, une loi de feu, etc. »,

ב"ש [בית שמאי] וב"ה [ובית הלל] כו' ולפעמים ח"ו [חס ושלום] יוכל להיות מלובשים בקדרות יניקת החיצונים מהמדות אש ומים חו"ג [חסד וגבורה] כענין אברהם שיצא ממנו כו'

Beit Chammaï et Beit Hillel, etc. Et parfois, à Dieu ne plaise, ils peuvent être revêtus de ténèbres : les forces extérieures puisent leur vitalité dans les attributs du feu et de l'eau, 'Hessed et Guevoura, comme dans le cas d'Avraham, dont est sorti, etc.

אבל על ידי מעשה המצות נעשה בחי' יפתי לבוש מלכות כו' (ועי' בזהר פ' בלק) (דף ר"ד ב') ע"פ בקר אערך לך ואצפה כו'

Mais par l'accomplissement des mitsvot, le niveau de « ma belle » est produit, un vêtement royal, etc. (Voir aussi le Zohar, Parachat Balak) (page 204b), sur le verset « Le matin, je me présenterai devant Toi et je guetterai (va'atsapeh), etc. » :

אתא דוד ואתקין האי בוצינא חופאה להאי בקר דיוסף לאתחפאה ביה כו' כד"א [כמה דאת אמר] ויצפהו זהב טהור

«David vint et façonna cette lampe en couverture pour ce “matin” de Yossef, afin qu’il en soit recouvert, etc., comme il est dit : “Il le recouvrit (vayetsapehou) d’or pur.”»

והיינו שדוד תיקן בחי' מלכות דאצילות לבוש וכיסוי להאי בקר דיוסף כו' ע"ש ונתבאר במ"א וזהו ג"כ מ"ש ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני.

C'est-à-dire que David façonna le niveau de Mal'hout d'Atsilout en vêtement et en couverture pour ce « matin » de Yossef, etc. ; voir là-bas, où cela a été expliqué ailleurs. C'est aussi le sens de ce qui est écrit : «Yehouda s'approcha de lui et dit : “Je t'en prie (bi), mon seigneur.”»

פ"י בי יומשך השפע מבחינת יוסף כי יהודה הוא ג"כ בחינת מלכות והרי זהו דייקא הכלי והלבוש כו' Le sens est : «par moi» (bi), le flux sera attiré du niveau de Yossef; car Yehouda est lui aussi le niveau de Mal'hout, et c'est précisément là le réceptacle et le vêtement, etc.

ועמ"ש מזה ע"פ ויגש ועיין עוד בזהר פ' אחרי (דנ"ח ע"ב) גבי בגין כך לא יטעי לחברא את אחרא לגבי מלכא כו'

Et voyez ce qui est écrit à ce sujet sur le verset « Et [Yehouda] s'approcha. » Voyez aussi le Zohar, Parachat A'harei (page 58b), à propos de «C'est pourquoi il ne faut pas se tromper et joindre un autre “temps” au Roi, etc.»

בזאת יבא כו' (ודף ע"ד ב') גבי וכדין לבשו שמים קדרות ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועיין בפרדס שכ"ה פרק ו' ע"ש

«Par ceci, il viendra, etc.» (et page 74b), à propos de «Et alors les cieux furent revêtus de ténèbres», ainsi que dans le Mikdash Melekh à cet endroit. Voyez aussi le Pardes, Sha'ar 25, chapitre 6 ; voir là-bas.

וזהו ואתחנן אל ה' בעת ההיא ואתחנן הוא המשכה שע"י התורה כמ"ש במ"א והמשכה זו צ"ל בעת ההיא שהיא בחינת מלכות כו' והוא בחי' המצות שעליהם נאמר ועת לכל חפץ כו'

Et voici [le sens de] «Et j'ai supplié D.ieu en ce temps-là.» «J'ai supplié» (va'et'hanan) désigne l'effusion qui s'opère par la Torah, comme il est écrit ailleurs ; et cette effusion doit avoir lieu «en ce temps-là» (ba'et hahi), qui est le niveau de Mal'hout, etc. C'est le niveau des mitsvot, au sujet desquelles il est dit : «et un temps pour toute volonté, etc.».

כמ"ש במ"א בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ושם נתבאר ג" כ איך המשכה זו להיות מלך העולם נמשך על ידי המצות וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] גם כן בד"ה תקעו בחדש שופר כו'

comme il est écrit ailleurs, dans le discours intitulé «Lorsque Israël fit précéder “nous ferons” à “nous entendrons”» ; il y est également expliqué comment cette effusion, par laquelle [II] devient Roi du monde, s'opère par les mitsvot ; comme cela a aussi été expliqué dans le discours intitulé «Sonnez du chofar à la Nouvelle Lune, etc.» ;

ע"ש ועמ"ש בד"ה כי תשמע בקול גבי לשמור את כל מצותיו ויובן עוד ענין לבוש שעם היות הלבוש מעלים ומסתיר להיות בחי' עולם מלשון העלם כו'

voir là-bas. Et voir ce qui est écrit dans le discours intitulé «Lorsque tu écouteras la voix», au sujet de «garder tous Ses commandements». On comprendra aussi la notion de vêtement : bien que le vêtement dissimule et cache, de sorte qu'apparaisse le niveau d'un monde (olam), terme qui évoque la dissimulation (he'elem), etc.,

הנה שרשו ממקום גבוה מאד וכענין שנתבאר במ"א בפ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת גבי

sa racine provient d'un lieu très élevé, comme l'explique une notion étudiée ailleurs, dans la para-cha Le'h Le'ha, dans le discours intitulé «Et le rideau fera séparation», à propos de

ולהבין ענין חשמל זה כו' וגם כד"ה ענין לך לך גבי וידבר שלשת אלפים משל כו' ועוד נת' [נתבאר] זה במ"א בפ"י השמים כסאי

«Et pour comprendre cette notion du chachmal, etc.» ; ainsi que dans le discours intitulé «La notion de "Va pour toi"», à propos de «Il prononça trois mille paraboles, etc.». Cela a aussi été expliqué davantage ailleurs, dans l'explication de «Les cieux sont Mon trône»,

כי בח"י יחידה שאין לה כלי היינו כתר שסובב ומקיף מראשו ועד רגלו ומבדיל בין אצ"י לבריאה ונעשה פרגוד ומסך.

car le niveau de Yé'hida, qui n'a pas de réceptacle, c'est-à-dire Kéter, entoure et enveloppe depuis sa tête jusqu'à son pied ; il sépare Atsilout de Béria et devient un rideau (pargod) et un écran (massakh).

12 ור"ל [ורוצה לומר] ששרש הפרגוד והמסך שהוא הלבוש הנ"ל שרשו מבחי' יחידה וכתר. וזהו השמים כסאי כי

Cela signifie que la racine du rideau (pargod) et de l'écran (masach), qui sont le vêtement mentionné plus haut, se trouve au niveau de ye'hida et de Kéter. C'est là le sens de : «Les cieux sont Mon trône (kissi)», car

שמים פ"י גם כן מקיפים ומהם נמשך הכסא כס א' לבוש ומסך הנל ועמ"ש ע"פ ואברהם זקן בא בימים ועד"ז יובן ענין יפתי כו'

«Cieux» signifie également des lumières environnantes (makifim), et c'est d'elles qu'est tiré le trône (kissé), kes [et] alef : le vêtement et l'écran mentionnés plus haut. (Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset : «Avraham était vieux, avancé en jours.») Dans cette même optique, on comprendra la notion de «ma belle», etc.

וזהו יפית מבני אדם כו' שעל ידי קיום המצות עושה לבושים יפים למלך מלכי המלכים הקב"ה.

C'est là le sens de : «Tu es plus belle que les fils de l'homme, etc.» : par l'accomplissement des mitsvot, [l'homme] confectionne de beaux vêtements pour le Roi des rois des rois, le Saint béni soit-Il.

א"כ כביכול מה שיפית הוא מבני אדם כן פ"י הגאון החסיד ר' [רב] לוי יצחק ז"ל מבאדיטשוב

Ainsi, pour ainsi dire, le fait que Tu sois belle vient «des fils de l'homme». Telle est l'explication du gaon et 'hassid Rabbi Levi Yitz'hak, de mémoire bénie, de Berditchev.

והיינו מ"ש יפתי ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שבלבושים אלו שממעשה המצות יש ג' בחינות ומדרגות

C'est ce qui est écrit: «ma belle». Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par «Tu feras des vêtements sacrés»: dans ces vêtements issus de l'accomplissement des mitsvot, il existe trois aspects et trois niveaux.

והנה מבואר במ"א שיניקת החיצונים הוא בב' אופנים הא' מלמטה מחמת ריבוי הצמצומים וההסתרה כו'

Or, il est expliqué ailleurs que les forces extérieures puisent leur nourriture de deux manières. La première vient d'en bas, en raison des nombreux tsimtsoumim et de la dissimulation, etc.

והב' ע"י אם תגביה כנשר כו' שרוצים לקבל מבחי' דקמיה כחשכה כאורה כנז' [כנזכר] לעיל והנה התיקון לב' יניקות אלו הוא ע"י לבושים דמעשה המצות

La seconde vient de «Même si tu t'élèves comme l'aigle, etc.»: elles cherchent à recevoir du niveau à propos duquel il est dit: «Devant Lui, les ténèbres sont comme la lumière», comme mentionné plus haut. Or, le remède (tikoun) à ces deux modes de subsistance consiste dans les vêtements issus de l'accomplissement des mitsvot.

והנה התיקון לבחי' הא' פשוט הוא שכשנמשך ע"י לבוש מלי' דאצילות אין להם יניקה יתירה מלמטה

Le remède au premier mode est simple: lorsque le flux est attiré par le vêtement de Mal'hout d'Atsilout, elles ne reçoivent pas de nourriture excessive d'en bas.

אך התיקון לבחינה הב' היינו כמ"ש [כמה שכתוב שם] שיש מדרגה עליונה בלבושים דמעשה המצות וע"ז נאמר ועשית בגדי קדש לאהרן שמשה הוא העושה אותם כו'

Mais le remède pour la seconde sorte consiste, comme il est écrit là-bas, en un niveau supérieur des vêtements de l'accomplissement des mitsvot. À ce sujet, il est dit: «Tu feras des vêtements sacrés pour Aharon»: c'est Moché qui les fait, etc.

וענין לבוש זה מבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער י"ב פרק ח' כי ממדה ו' ואילך כו' מתלבש בשמנה בגדים כו'

La nature de ce vêtement est expliquée dans Pri Etz Chaim, Sha'ar 12, chapter 8: à partir de la sixième mida, etc., [elle] est revêtue de huit vêtements, etc.,

ונמצא כי התיקון ו' מתלבש כו' ע"ש הביאו הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' אמור (דפ"ח) וע' מזה בזהר הרקיע
בפרשה משפטים (בדף צ"ה) ותיקון ו' היינו כי חפץ חסד הוא

«Il s'ensuit que le sixième tikoun est revêtu, etc.»; voir là-bas. Le Ramaz [Rabbi Moshe Zacuto] l'a cité dans Parshas Emor (page 88); voir aussi à ce sujet dans Zohar HaRakia, sur Parshas Mishpatim (on page 95). Et le sixième tikoun est: «car Il désire la bonté ('Hessed)».

ולכן על ידי לבושים אלו שמלבישים לבח"י כי חפץ חסד הוא גורם שיומשך בח"י חסדו הגדול הזה רק
לסטרא דקדושה ולא להיכלות דנוגה

C'est pourquoi, par ces vêtements qui revêtent le niveau de «car Il désire la bonté», [on] fait en sorte que cette grande bonté soit attirée uniquement vers le côté de la sainteté, et non vers les palais de Nogah.

ונמצא שע"י לבושים דמעשה המצות נעשה תיקון גם לבח"י יניקה הב' ועמ"ש בד"ה עבדים היינו
לפרעה במצרים ויוציאנו הוי" אלקינו:

Il s'ensuit que les vêtements de l'accomplissement des mitzvot apportent aussi un remède à la seconde sorte de nourriture. Et voir ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Nous étions esclaves de Pharaon en Égypte, et D.ieu notre D.ieu nous fit sortir».

13 ד אך להיות המשכת אור א"ס בחכמה עילאה ע"י התורה ולהמשיך ע"י מעשה המצות בח"י לבוש הנ"ל
צריך להקדים בח"י קומי לך לעצמך

4. Mais, pour que la Lumière infinie (Or Ein Sof) soit attirée dans la 'Hokhma supérieure par la Torah, et pour que le niveau du vêtement mentionné plus haut soit attiré par l'accomplissement des mitzvot, il faut d'abord le niveau de «Lève-toi pour toi-même (kumi lakh)»: vers ton propre être,

דהיינו לבח"י הנשמה שלמעלה כו' והיינו ע"י ק"ש [קריאת שמע] ותפלה והנה הכתיב לכי בכף יו"ד כו'
c'est-à-dire vers le niveau de l'âme qui est au-dessus, etc.; cela se réalise par le Chema et la prière. Or, la forme écrite (ketiv) est la'hi, avec un kaf et un youd, etc.

והענין כי הנה בח"י מחשבה הקדומה הוא בח"י ממוצע בין עצמות אור א"ס לנאצלים להיות

L'explication est la suivante: le niveau de la pensée primordiale est celui d'un intermédiaire entre l'essence de la Lumière infinie et les êtres émanés; car

כי מחשבה הקדומה היא בחינת מקיף וסובב כל ההשתלשלות וכוללם יחד שע"י מחשבה זו הוא התהוותם כו'

la pensée primordiale est le niveau d'une lumière enveloppante (makif), qui entoure tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et les englobe tous ensemble ; c'est par cette pensée qu'ils viennent à l'existence, etc.

נמצא מחשבה זו היא בחינת אור כללי הכולל כל פרטי ההשתלשלות ובעצמות אור אין סוף לא שייך כל זה שאין שייך ח"ו [חס ושלום] לומר בו

Il s'ensuit que cette pensée est le niveau d'une lumière générale (or klali), qui englobe tous les détails de l'enchaînement descendant des mondes. Mais rien de tout cela ne s'applique à l'essence de la Lumière infinie, car on ne peut pas dire à son sujet, à D.ieu ne plaise,

שהוא מקור וכלל שכולל חיות העולמות שהוא מרומם ונשגב מגדר העלמין לגמרי והיה יכול להיות רבוא רבבות השתלשלות באופנים אחרים כו'

qu'elle est une source et un ensemble englobant la force vitale des mondes, puisqu'elle est absolument élevée et au-delà des limites des mondes ; et il aurait pu y avoir des myriades et des myriades d'enchaînements descendants selon d'autres modalités, etc.,

ורבוא רבבות ספירות שלא ממהות הספירות הנאצלים כמ"ש בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות ע"ש בד"ה להבין ההפרש כו'.

ainsi que des myriades et des myriades de Séfirot qui ne seraient pas de la nature des Séfirot émânées, comme il est écrit dans l'explication du verset «Qu'ils apportent un vêtement royal» ; voyez là-bas, dans le discours qui commence par «Pour comprendre la différence, etc.».

14 ועמ"ש בפי' בשלח סד"ה להבין ענין לחם משנה וגם אין שייך לומר באור א"ס שהוא מקיף וסוכ"ע כו' כנודע

Et voyez ce qui est écrit dans la paracha de Béchala'h, à la fin du discours commençant par «Comprendre la notion du double pain (le'hem michné)». De plus, il ne convient pas de dire de la Lumière infinie qu'elle est une lumière enveloppante (makif) et la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc., comme on le sait.

ולכן כדי שיתהוו פרטי העולמות מעצמות אור א"ס הוא ע"י בחי' מחשבה הקדומה שהוא בחי' התהוות אור כללי הכולל כל ההשתלשלות יחד כו' והרי הוא כלל של הפרטים כו'

Et donc, pour que les détails des mondes adviennent de l'essence de la Lumière infinie, cela passe par le niveau de la pensée primordiale, qui est le niveau de l'émanation d'une lumière générale englobant ensemble tout l'enchaînement descendant des mondes, etc. Elle est l'expression générale et collective des détails, etc.

והיינו כי מחשבה הקדומה היינו בחי' א"ק [אדם קדמון] והוא בחי' כתר דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ד ומבואר יותר בשערי קדושה להרח"ו [להרבי חיים ויטאל] ח"ג [חלק ג'] שער א' וז"ל [וזה לשונן] א"ק [אדם קדמון] קוצו של יו"ד והיא הספירה העליונה מכולן ונקרא כתר עכ"ל [עד כאן לשונן]

Cela signifie que la pensée primordiale est le niveau d'Adam Kadmon, et qu'elle est le niveau de Kéter d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 4, et expliqué plus en détail dans Sha'arei Kedushah de Rabbi Chaim Vital, partie III, porte 1. Voici ses termes: «Adam Kadmon est la pointe du youd, et il est la Séfira la plus élevée de toutes; il est appelé Kéter.» Fin de citation.

ולכן נק' מחשבה הקדומה בחינת הממוצע ע"ד שנת' [שנתבאר] באריכות בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים ע"ש

C'est pourquoi la pensée primordiale est appelée le niveau de l'intermédiaire, comme il est expliqué longuement dans Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 3: Kéter est l'intermédiaire entre l'Émanateur et les émanés; voir là-bas.

והנה הממוצע יש בו מבחינה היותר תחתונה שבמאציל ומבחי' היותר עליונה שבנאצלים ועי"ז מתחבר אור המאציל בנאצלים וזהו ענין אופ' כ"ף והיינו כי הכ"ף הוא מספר עשרים

Or, l'intermédiaire comporte quelque chose du niveau le plus bas de l'Émanateur et du niveau le plus élevé des émanés. Par là, la lumière de l'Émanateur se trouve reliée aux émanés. Telle est la notion du [lettre] kaf: le kaf a pour valeur numérique vingt,

דהיינו שיש בו ב"פ [ב' פעמים] ע"ס [עשר ספירות] א' בבחי' תחתונה שבמאציל שנמשכה להיות בחי' כתר לנאצלים שכיון שנמשכה להיות נשמה לשרש האצילות ע"כ מעתה שייך לומר בה בחי' ע"ס [עשר ספירות] וזהו הנקרא ע"ס [עשר ספירות] הגנוזות.

c'est-à-dire qu'il comporte deux fois les Dix Séfirot. Un [ensemble] se trouve au niveau le plus bas de l'Émanateur, qui a été émané pour devenir le niveau de Kéter des émanés. Puisqu'il a été émané pour être une âme pour la racine d'Atsilout, on peut dès lors parler à son sujet du niveau des Dix Séfirot; c'est ce qu'on appelle les Dix Séfirot cachées (esser sefiros hagenuzos).

15 והבי ע"ס [עשר ספירות] שרש הנאצלים וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שא"י שהוא שרש הנאצלים כולל כולם כו' וכמ"כ [וכמו כן] בבחינת עתיק שהוא בחינה תחתונה שבמאציל יש ע"ס [עשר ספירות] כו' וכללות שניהם הוא בחי' כתר

Et la seconde est constituée des dix Séfirot de la racine des êtres émanés, comme il est écrit dans Etz Chaim, qu'Arieh Anpin, qui est la racine des êtres émanés, les inclut tous, etc. De même, au niveau d'Atik, qui est le niveau inférieur de l'Émanateur, il y a dix Séfirot, etc. Leur expression générale et collective à tous deux constitue le niveau de Kéter ;

ולכן נק' כ"ף וגם עוד יש טעם למה שנק' כ"ף שהוא מלשון כף היד שנק' כן ע"ש [על שם] שכופף אותה ונעשית

c'est pourquoi il est appelé kaf. Il y a aussi une autre raison pour laquelle il est appelé kaf : le mot vient de l'expression kaf hayad, la paume de la main, ainsi appelée parce qu'on la plie (kofef), et qu'elle devient

כמו חלל באמצעו והיד מקפת וסובבת את הדבר שתבוכה וכמ"ש (שמות ד') ויהי למטה בכפו ובעודה בכפו יבלענה

comme un creux en son milieu, et la main enveloppe et entoure ce qui se trouve à l'intérieur. Ainsi qu'il est écrit (Exode 4) : «Et elle devint un bâton dans sa paume (kapo)», et «Tandis qu'il est encore dans sa paume, il l'avale»

(בישע"י [בישעיה] ס"י כ"ח) וכך בחי' מחשבה הקדומה מפני שמקפת כל ההשתלשלות דאבי"ע [דאצילות בריאה] יצירה עשיה] והם מוקפים ממנה

(Isaïe, chapitre 28). De même, le niveau de la pensée primordiale, parce qu'il enveloppe tout l'enchaînement descendant (hichtalchelout) d'Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya, tandis que ceux-ci sont enveloppés par lui,

לכן נק' כ"ף וזהו שנאמר ומתחת זרועות עולם דלכאורה אינו מוכן איטך שייך ענין זרועות מתחת העולם אלא הענין שהוא בחי' סוכ"ע שהוא עד"מ זרוע וידו הכפופה שמקפת הדבר מכל צד כו'

est donc appelé kaf. C'est le sens des mots : «Et sous lui sont les bras du monde (olam)» ; car, à première vue, on ne comprend pas comment les bras peuvent se trouver sous le monde. L'explication est que cela désigne le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comparable à un bras et à sa main pliée, qui enveloppent une chose de tous côtés, etc.

והו ג"כ פ"י כתר לשון כותרת ולשון כתר את בנימין שהוא ענין היקף וסיבוב כו'

C'est aussi le sens de Kéter : le mot évoque koteret, un chapiteau [de colonne], ainsi que l'expression «ils encerclèrent (kitrou) Binyamin», qui renvoie à l'idée d'envelopper et d'entourer, etc.

זהו ענין הכ"ף ועיין ברבות נשא פ"ג גבי כף אחת עשרה זהב כנגד הלוחות שנכתבו מיד הקב"ה כו'

Tel est le sens de la lettre kaf. Voir aussi [Bamidbar] Rabbah, Naso, section 13, au sujet de «une seule coupe (kaf) de dix [sicles] d'or» : elle correspond aux Tables, qui furent écrites de la main du Saint béni soit-Il, etc.

ועמ"ש מענין הלוחות בד"ה אם בחקתי וענין היו"ד הוא בחי' חכמה דאצילות ראשית הגילוי מבחי' כתר כו'

Voir aussi ce qui est écrit au sujet des Tables dans le discours qui commence par «Si vous suivez Mes lois». Quant au yod, il désigne le niveau de 'Hokhma d'Atsilout, le commencement de la révélation issue du niveau de Kéter, etc.

וזהו קומי לכי היינו שאומר לבחי' כנ"י [כנסת ישראל] מלי דאצילות קומי לך לשרשך העצמי והכתיב לכי היינו לבחי' כ"ף ויו"ד הנ"ל שהן שרשך כי ישראל עלו במחשבה כו'

Et telle est [la signification de] «Lève-toi pour toi-même (koumi la'hi)» : Il dit au niveau de l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël), Mal'hout d'Atsilout : «Lève-toi pour toi-même (koumi la'h)», vers ta racine essentielle. Or la forme écrite la'hi signifie : vers le niveau du kaf et du youd mentionnés plus haut, qui sont ta racine, car Israël s'éleva dans la pensée, etc.

(וזהו מראש מקדם נסוכה מראש היינו חכמה עילאה כי ראשית חכמה ומקדם היינו מחשבה הקדומה וי"ל [ויש לומר] שהן ב' מקיפים חיי יחידה כו' ועפ"י [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] פי' זה יתנו כו' מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל

(Et telle est [la signification de] «Dès le commencement (méroch), depuis les temps anciens (mikedem), elle fut consacrée»: «dès le commencement» désigne la 'Hokhma supérieure, car «le commencement est la sagesse ('Hokhma)»; et «depuis les temps anciens» désigne la pensée primordiale (ma'hachava hakédouma). On peut dire qu'il s'agit des deux lumières enveloppantes (maki-fim), 'haya et ye'hida, etc. Et selon cela, on peut expliquer le sens de «Voici ce qu'ils donneront, etc. : un demi-chékel selon le chékel sacré; le chékel vaut vingt guéras»,

כי שקל הקדש היינו מה שקדש העליון נמשך בבחינת משקל עד"מ שהוא ע"י צמצום ומקום פנוי ואח"כ נמשך רק קו והארה כו' והיינו כדי שיהי' מקור להתהוות העולמות סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] וכללות שקל הקדש הזה הוא עשרים

car «le chékel sacré» désigne la sainteté suprême qui est transmise selon une mesure (michkal), à titre d'analogie, par le tsimtsoum et l'espace vide (makom panoui), puis seulement une ligne (kav) et un rayonnement sont transmis, etc.; c'est-à-dire afin qu'il existe une source pour la création des mondes: la lumière qui entoure tous les mondes et la lumière qui remplit tous les mondes. Et l'expression générale et collective de ce chékel sacré est vingt,

היינו בחי' כ"ף ב"פ [ב' פעמים] ע"ס [עשר ספירות] כנ"ל והנה כתיב אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפכה ואיתא בזהר הרקיע בפ"י הספ"ד [הספרא דצניעותא] פ"ה כפכה כ"ף שלך ור"ל [ורוצה לומר] בחי' כ"ף הנ"ל שהוא בחי' מחשבה הקדומה שמשם שרש הנשמה כו'

c'est-à-dire le niveau du kaf, deux fois les dix Séfirot, comme mentionné plus haut. Or il est écrit: «Derrière et devant, Tu m'as formé, et Tu as posé Ta paume (kapekha) sur moi»; et le Zohar HaRakia, dans son commentaire sur la Sifra deTzniouta, chapitre 5, rapporte: «Kapekha, Ton kaf»; c'est-à-dire le niveau du kaf mentionné plus haut, celui de la pensée primordiale, d'où vient la racine de l'âme, etc.

ואפשר לומר שזהו ג"כ ענין ב' יודין שבתוכת וייצר ה' אלקים את האדם היינו שהם רומזים לב' בחינות ע"ס [עשר ספירות] הנ"ל וקרוב לזה איתא בפ' נשא (קמ"א ב')

On peut dire que telle est aussi la signification des deux youd dans le mot vayitser, dans «Et Havaya Elokim forma (vayitser) l'homme»: ils font allusion aux deux niveaux des dix Séfirot mentionnés plus haut. Une idée proche de cela est rapportée dans la paracha de Nasso) (141b).

אך הנשמה יש בה אחר וקדם שהרצון נקי אחר לגבי בחי' התענוג אהבה בתענוגים וכמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון כו'

Mais l'âme comporte un «derrière et devant»: la volonté est appelée «derrière» par rapport au niveau du plaisir, «l'amour dans les délices», comme il est écrit dans le discours qui commence par «Et j'étais auprès de Lui comme un nourrisson (amon)», etc.

ושרש דשרש ב' בחי' האלו הם מב' בחי' ע"ס [עשר ספירות] שבכ"ף הנל"י שהן ג"כ רצה"ע [רצון העליון] ומקור התענוגים כו'

Et la racine de la racine de ces deux niveaux provient des deux niveaux des dix Séfirot contenus dans le kaf mentionné plus haut, qui sont également la volonté suprême et la source des plaisirs, etc.

והנה בחינת אהבה בתענוגים לא כל אדם זוכה לזה וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] כו' אבל בחי' האהבה והרצון לה' זהו חובה על הכל וכמ"ש בפ'

Or, le niveau de «l'amour dans les délices» n'est pas accessible à toute personne, comme il est écrit dans Sefer Shel Beinonim [le Tanya], chapitre 14, etc. Mais le niveau de l'amour et de la volonté envers D.ieu est une obligation pour tous, comme il est écrit dans la paracha de

כי תשא בד"ה זה יתנו כו' ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] ע"פ מה יפית ומה נעמת כו' וזהו זה יתנו כו'

Ki Sisa, dans le discours qui commence par «Ceci, ils donneront, etc.», et dans Iggeres HaKodesh, sur le verset «Que tu es belle et que tu es agréable, etc.». Et voici [le sens de] «Ceci, ils donneront, etc.»:

מחצית השקל וברע"מ [וברעיא מהימנא] ר"פ תשא דמחצית השקל הוא יי' והיינו כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פי"ח שזהו בחי' החכמה שבנפש כו' ע"ש

un demi-chékel»; et dans le Raaya Mehemna, au début de la paracha [Ki] Sisa, il est dit que le demi-chékel est le youd. Cela correspond à ce qui est écrit dans Sefer Shel Beinonim, chapitre 18: c'est le niveau de la 'Hokhma de l'âme, etc.; voir là-bas.

והנה ענין קומי לכי היינו ע"י התפלה שנקרא סולם כו' וראשו מגיע השמימה לבחי' כ"ף הנ"ל סוכ"ע.

Or, cette idée de «Lève-toi pour toi-même» (koumi la'hi) s'accomplit par la prière, qui est appelée une «échelle», etc., «dont le sommet atteint le ciel», jusqu'au niveau du kaf mentionné plus haut, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

16 והענין כי התפלה יש בה מהארת בחנית שבת והנה כשבת יש באדם נשמה יתירה וענין הנשמה יתירה היינו

L'explication est que la prière comporte [quelque chose] de l'éclat du niveau de Chabbat. Or, le Chabbat, l'homme reçoit une âme supplémentaire (néchama yétéra) ; et la nature de cette âme supplémentaire est

כי בשבת הוא עליית המלי עד שבמנחה דשבת היא במקום אבא ממש ונמשך לה שם מבחינת כתר כו' que, le Chabbat, Mal'hout s'élève, jusqu'à ce qu'à Min'ha de Chabbat elle se trouve exactement à la place d'Abba ; alors, [une lumière] lui est attirée du niveau de Kéter, etc. ;

והיינו בחי' סוכ"ע ומחשבה הקדומה ומשם נמשך נשמה יתירה לכל נשמות ישראל שבגוף היינו שמאיר בהן בחי' שרשן שבמחשבה הקדומה ועמ"ש מענין זה בד"ה וי קהל משה את כל עדת בניי [בני ישראל] כו'

c'est-à-dire le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et de la pensée primordiale. De là, une âme supplémentaire est attirée vers toutes les âmes d'Israël dans un corps ; c'est-à-dire que le niveau de leur racine dans la pensée primordiale brille en elles. Voir ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar qui commence par « Et Moché rassembla toute l'assemblée des enfants d'Israël, etc. » ;

ע"ש וזהו ענין קומי לכי לבחי' כ"ף יו"ד חכמה עילאה וכתר כו' וז"ש [וזהו שכתוב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת פכ"ג בפ"י

voir là-bas. Et tel est le sens de « Lève-toi pour toi (koumi la'hi) » : vers le niveau du kaf [et du] youd, la 'Hokhma supérieure et Kéter, etc. C'est ce qui est écrit dans Pri Etz Chaim, Cha'ar HaChabbat, chapitre 23, dans l'explication de

כי מאתך היא מנוחתם מאת כ' [כתב] שהיא הכתר משם מנוחתם עתה כו' והנה הארה מבחינת גילוי זה ששבת נמשך ג"כ בכל ים בשעת התפלה כו'

« car c'est de Toi (me'itkha) que vient leur repos » : de la lettre kaf (me'ets kaf), qui est Kéter ; c'est de là que vient leur repos maintenant, etc. Or, un éclat de cette révélation du Chabbat est également attiré chaque jour, au moment de la prière, etc.,

כנ"ל וזהו שעל התפלה נאמר קומי לך ועי"ז אח"כ תהי' [תהיה] רעיתי יפתי להמשיך האור מלמעלה למטה עי"י תורה ומצות כו'

comme il a été dit plus haut. Voilà pourquoi il est dit de la prière : « Lève-toi pour toi (koumi la'hi) » ; grâce à cela, ensuite, viendra « mon bien-aimé, ma belle », attirant la lumière d'en haut vers le bas par l'intermédiaire de la Torah et des mitsvot, etc.,

וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] למעלה ועמ"ש סד"ה ויקהל משה הנ"ל שזהו ענין שאמר מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] לישראל תחלה שמירת שבת ואח"כ מעשה המשכן שזהו כמ"ש בענין קומי לך ואז אח"כ בחינת רעיתי יפתי כו'.

comme cela a été expliqué plus haut. Voir aussi ce qui est écrit à la fin du maamar mentionné plus haut, qui commence par « Et Moché rassembla » : c'est la raison pour laquelle Moché notre maître, que la paix soit sur lui, dit d'abord à Israël de garder le Chabbat, puis de construire le Michkan. Cela correspond à ce qui est écrit au sujet de « Lève-toi pour toi (koumi la'hi) », puis, ensuite, au niveau de « mon bien-aimé, ma belle », etc.

והנה זה הפסוק נאמר על יצ"מ [יציאת מצרים] לפי שאז היה גילוי אור א"ס ב"ה בכנ"י [בכנסת ישראל] כמ"ש וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן ובעמוד אש לילה וכמ"ש בזהר פ' בלק (דקצ"א ע"ב) וה' זקיף טעמא לעילא כו'

Or, ce verset fut prononcé à propos de la sortie d'Égypte, car alors la Lumière infinie, béni soit-Il, se révéla dans l'Assemblée d'Israël, comme il est écrit : « Et D.ieu marchait devant eux le jour dans une colonne de nuée, et dans une colonne de feu la nuit » ; et comme il est écrit dans le Zohar, parachat Balak (page 191b) : « “Et D.ieu” : le signe de cantillation est élevé au-dessus, etc. »

ועי"ז היו יכולים להיות בבחינת קומי לך ועמ"ש מענין זה ג"כ בפ' בשלח סד"ה וה' הולך לפניו וזהו כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף כו'

Et par cela, ils pouvaient atteindre le niveau de « Lève-toi pour toi-même » (koumi lakh). Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Bechala'h, à la fin du discours qui commence par « Et D.ieu allait devant eux ». C'est là le sens de « Car voici, l'hiver est passé, la pluie s'en est allée, etc. »

אבל בגלות אין כח לכנס"י [לכנסת ישראל] לעלות בבחינת קומי לך לשרשה העצמי מחמת שירדה בסתר המדרגה כו' ונקרא סוכת דוד הנופלת (ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו מענין זה)

Mais, en exil, l'Assemblée d'Israël n'a pas la force de s'élever, selon le mode de « Lève-toi pour toi-même », jusqu'à sa racine essentielle, car elle est descendue dans « le lieu caché de l'échelon » (madrega), etc., et elle est appelée « la soukka de David qui est tombée ». (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Car les montagnes s'éloigneront ».)

הנה לזה הוא אומר עצה לאופן עלייתה גם בהיותה בסתר המדרגה והוא ע"י הראיני את מראיך שישים אל לבו איך שההסתר הוא כדי להיות בחינת אור חוזר שנמשך דוקא מחמת ההסתר כו'

À cela, le verset donne un conseil sur la manière dont elle peut s'élever, même lorsqu'elle se trouve dans le lieu caché de l'échelon : c'est par « Montre-moi ton apparence », en prenant à cœur que la dissimulation a pour but de faire apparaître le niveau de la lumière réfléchie (Or Hozer), laquelle est suscitée précisément par la dissimulation, etc. ;

שבחינת אור חוזר הוא תוקף האהבה יותר מבכחי קומי לך וע"ד בעלי תשובה שבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים כו'

car le niveau de la lumière réfléchie est une intensité d'amour plus grande que celle du niveau de « Lève-toi pour toi-même », à la manière des pénitents (baalé techouva) : « Là où se tiennent les pénitents, les justes parfaits ne se tiennent pas, etc. »

וכענין מ"ש ע"פ ואני אראה בשונאי ע"ש היטב בענין שהתפלל דוד כן בקדש כו' ומזה נמשך

C'est dans ce sens qu'il faut comprendre ce qui est écrit à propos du verset « Et je regarderai ceux qui me haïssent ». Voyez attentivement à cet endroit ce qui concerne la prière de David : « Ainsi, dans le Sanctuaire, etc. » Et de là découle

כי קולך ערב קולך היא התורה שהיא המשכת אור א"ס מלמעלה למטה כנ"ל בענין רעיתי

« car ta voix est douce ». « Ta voix », c'est la Torah, qui fait descendre la Lumière infinie d'en haut en bas, comme indiqué plus haut à propos de « mon bien-aimé ».

אך מחמת הירידה בסתר המדרגה שע"י נעשה בחינת או"ח [אור חוזר] הנ"ל יומשך שיהיה ההמשכה על ידי התורה מבחי עליונה יותר מבחי ההמשכה שע"י קומי לך רעיתי כו'

Mais du fait de la descente dans le lieu caché de l'échelon, qui donne ainsi naissance au niveau de la lumière réfléchie mentionné plus haut, il s'ensuivra que la descente opérée par la Torah proviendra d'un niveau plus élevé que celui d'où elle descend par « Lève-toi pour toi-même, mon bien-aimé, etc. »

ועמ"ש לעיל כה"ג [כהאי גוונא] סד"ה לסוסתי ברכבי שלפי שבגלות הירידה היא יותר למטה ביומין דחול
ע"י מרכבה דסוסים שנו' [שנזכר] בזכרי' [בזכריה] עי"ז העלי' [העליה] יותר שהסוס רץ למעלה מעלה כו'

Voyez aussi ce qui est écrit plus haut dans le même sens, à la fin du discours qui commence par « Ma jument parmi les chars » : en exil, la descente est plus basse, dans les jours profanes (yomé de'-hol), par l'intermédiaire du char de chevaux mentionné dans Zacharie ; c'est ainsi que l'élévation est plus grande, car le cheval court toujours plus haut, etc. ;

ע"ש וזהו ענין כי קולך ערב דהנה רעייתי היינו ישראל מפרנסין שהתורה נק' מזון לכו לחמו בלחמי.

Voir là-bas. Et voici le sens de « car ta voix est douce ». « Ma bien-aimée » (ra'ayasi) signifie qu'Israël apporte la subsistance, puisque la Torah est appelée nourriture : « Venez, mangez de mon pain. »

אך פ"י קולך ערב היינו עד"מ המזון שיש בו עריבות שע"ז אמרו רווחא לבסומי שכיח (במגלה ד"ז ע"ב
ובעירובין פרק ח' דפ"ב [דפרק ב'] ע"ב)

Mais le sens de « ta voix est douce » (arev), c'est, par analogie, une nourriture qui a en elle une douceur (arivout), à propos de laquelle les Sages ont dit : « Pour les douceurs, on trouve de la place » (Megillah, page 7b, and Eruvin, chapter 8, page 82b).

נמצא המאכל שיש בו עריבות ומתיקות יש בו מעלה יתירה כו' ע"ש ועד"ז ענין התורה שנקרא לחם

Il s'ensuit que la nourriture qui a de l'agrément et de la douceur possède une qualité supplémentaire, etc. Voir là-bas. Il en va de même de la Torah, qui est appelée pain :

אך כשנמשך בה גילוי תענוג עליון ממקור התענוגים וכמ"ש אני תורתך שעשעתי אז נק' קולך

mais lorsqu'une révélation du plaisir suprême, provenant de la source des plaisirs, se déverse en elle, comme il est écrit : « Je fais mes délices (sha'ashati) de Ta Torah », alors elle est appelée « ta voix

ערב שהמזון הזה עד"מ הוא במעלה ע' ליונה יותר כו' וכן ומראך נאווה הם המצות שע"י התשובה נעשו
המעשים טובים ומאירים יותר כו'

est douce », car cette nourriture, par analogie, est d'une qualité supérieure, etc. De même, « et ton apparence est belle » désigne les mitsvot : grâce à la techouva, les bonnes actions deviennent bonnes et brillent davantage, etc.

(ועמ"ש בפי יתרו בד"ה וכל העם רואים כו' ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שיש כמה מדריגות בענין הלבושים שממעשה המצות וכנז"ל [וכנזכר לעיל] ולכן ע"י הראיני את מראיך נמשך שיהי' [שיהיה] הלבושים הנעשים ממעשה המצות שהוא בחי' יפתי מבחינות היותר עליונות כו'):

(Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha de Yitro, dans le maamar commençant par «Et tout le peuple vit, etc.»; voir également ce qui est écrit à la fin du maamar commençant par «Tu feras des vêtements sacrés», selon lequel il existe plusieurs niveaux de vêtements provenant de l'accomplissement des mitsvot, comme mentionné plus haut. Ainsi, grâce à «Montre-moi ton apparence», les vêtements produits par l'accomplissement des mitsvot, qui relèvent du niveau de «ma belle», proviendront des niveaux les plus élevés, etc.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/16/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak